

PÄIJÄT-HÄMEEN OPIN OVI –PROJEKTI

VÄLIRAPORTTI 1.9.2008 - 31.12.2009

Projektin lähtökohta, kohderyhmä ja tavoitteet

Projektilla on hyvä lähtökohta. Alueen aikuiskoulutustoimijoiden verkosto organisoitui jo edellisen ohjelmakauden aikana, jolloin sen laati maakunnallisen aikuiskoulutusstrategian. Sen päämääräksi otettiin aikuiskoulutuksen asiakaslähtöisyyden parantaminen ja keskeiseksi strategiseksi painopisteeksi ohjaus- ja neuvontatoiminnan edistäminen. Projekti toteuttaa tätä päämäärää kehittämällä alueen ohjaus- ja neuvontahenkilöstön osaamista siten, että henkilöstö verkostoituu rakentamaan yhdessä uudenlaista ohjauksen ja neuvonnan toimintakonseptia, jossa olemassa olevat ja uudet käytännöt, menetelmät ja suunnitelmat kohtaavat. Tavoitteet ovat haasteelliset, mutta realistiset. Yrityskenttää koetteleva talouskriisi saattaa kuitenkin pitkittyessään tuoda projektin työorganisaatioiden osaamisen kehittämiseen kohdistuviin tavoitteisiin muutospaineita.

Projektin toteutuksen ja yhteistyön onnistuneisuus

Projektiin osallistuvat henkilöt ja työorganisaatiot selkeytyvät vähitellen. Henkilötasolla projektin toimintaan on tässä vaiheessa erityisesti kytketty ohjaus- ja neuvontatyötä tekevien organisaatioiden johto ja ennakkoinnin asiantuntijat. Yhteistyö yritysten kanssa on aloitettu valitsemalla kumppaneiksi erityyppisiä työorganisaatioita. Osallistujamäärissä projekti ei ole täysin saavuttanut tavoitteitaan johtuen projektin hitaasta käynnistymisestä ja mm. aloitusseminaarin siirtämisestä keväeseen 2009. Projektiin osallistuvien verkoston toimijoiden johdon kanssa on käyty henkilökohtaisella tasolla yhteistyöneuvotteluja ja johdon kehittämisfoorumi, maakunnallinen aikuiskoulutuksen yhteistyöryhmä, aloittaa toimintansa tammikuussa 2009. Projektin ohjausryhmän toiminnan käynnistymistä on hieman viivytetty, jotta Opin ovi, Hämeen TE-keskus –projekti saadaan käyntiin ja liitettyä yhteistoimintaan. Projekteilla on yhteinen ohjausryhmä, minkä ensimmäinen kokous toteutuu tammikuussa 2009. Ohjausryhmä toimii yhtenä projektin kehittämisryhmänä osana johdon kehittämisfoorumia. Projekti on myös luonut hyvät kansalliset suhteet Opin ovi –verkostoon. Projektipäällikkö toimii jäsenenä kansallisen kehittämisohjelman koordinaatiohankkeen ohjausryhmässä. Lisäksi ohjausryhmän puheenjohtaja toimii Pirkanmaan Opin ovi –projektin ohjausryhmän jäsenenä. Projektilla ei ole kansainvälisiä tavoitteita.

Julkisuus ja tiedottaminen

Verkoston johdon tiedottamista on tehty syksyn aikana. Varsinainen johdon osallistuminen ja tuki tullaan varmistamaan maakunnallisen aikuiskoulutuksen yhteistyöryhmän toiminnalla. Lisäksi projekti on tavannut useita verkoston avainhenkilöitä. Laajempi julkinen tiedottaminen aloitetaan keväällä 2009 yhteistyöprojekti Opin ovi, Hämeen TE-keskus kanssa. Tämä toteutuu mm. joulukuulta 2008 keväälle 2009 siirretyn verkostoitumis- ja kehittämisseminaarin kautta sekä olemassa olevien ja perustettavien työryhmien tapaamisten kautta. Lisäksi projekti on alustavasti suunnitellut nettisivuja yhteistyössä valtakunnallisen Opin ovi -portaalin kanssa.

Ongelmat ja suositukset

Varsinaisia ongelmia projektilla ei ole ollut. Projektin lähtökohta ja kohderyhmät pitävät edelleenkin. Projekti on ennakoitunut riskisuunnitelmassaan äkilliset suhdannevaihtelut. Tämä riski näyttää käyvän toteen ja se saattaa projektin kannalta tulla esiin yritysten varovaisuutena yritystasoisien ohjaus- ja neuvontatoiminnan kehittämisessä, mutta toisaalta laskusuhdanteen aikana monet työorganisaatiot myös panostavat osaamisen kehittämiseen. Projektin etenemisen kannalta keskeistä seuraavassa vaiheessa on tiedotustoiminnan laajentaminen, johdon sitouttaminen, keskeisten ohjauksen ja neuvonnan avainhenkilöiden verkottaminen, kiinteän yhteistyön rakentaminen Opin ovi, Hämeen TE-keskus –projektiin sekä aktiivinen lähestyminen alueen yrityksiin ja yritysverkostoihin (klusterit).

Projektin toiminta ja tavoitteiden saavuttaminen

Vuoden 2008 aikana on saatu projektissa toimivat henkilöt valittua. Heidän aloittamisensa projektissa on tapahtunut vaiheittain. Projektihenkilöstön verkottaminen on edellyttänyt paljon kehittämistoimintaa selkeyttäviä keskusteluja ja projektin käytäntöjen toteuttamissuunnittelua. Samalla projektin henkilöstö on aloittanut monikerroksisen verkoston "kutomisen". Se on sisältänyt jo nyt paljon kahdenvälisiä neuvotteluja ja ryhmäneuvotteluja.

Projektissa on panostettu syksyllä 2008 erityisen paljon ennakoinnin kehittämiseen. Tätä varten projektiin perustettiin ennakointifoorumi, missä Päijät-Hämeen Opin ovi sekä Koulutusorganisaatio innovaatiojärjestelmän toimijoina (KIT) –projektit ja Päijät-Hämeen ennakointiverkosto (Päijät-Hämeen koulutus konserni, Päijät-Hämeen liitto, Hämeen TE-keskus) päättivät yhteistyössä panostaa ennakointiin ja tehdä verkostojen välistä yhteistyötä. Työn tuloksena saatiin Opin ovi –projektin tavoitteiden mukainen suunnitelma työyhteisötasoisien ennakointitiedon näkyväksi tekemisestä ja toimintamalli ennakoinnin tuottaman tietämyksen liittämiseen maakunnallisen ammattirakenne- ja koulustarve-ennusteeseen.

Projekti on osallistunut syksyn 2008 aikana Uuden ajan oppimiskeskuksen suunnittelutyöhön. Kysymyksessä on Lahden kaupunginjohtajan asettaman selvitystyöryhmän toiminnasta. Opin ovi-projektin tavoitteena on saada oppimiskeskuksen yhteyteen pysyvä aikuisten ja työorganisaatioiden tieto-, ohjaus- ja neuvontapalvelu, jossa potentiaaliset aikuisopiskelijat saavat alkuvaiheen ohjausta ja neuvontaa omien lähtökohtiensa pohjalta. Ohjaus- ja neuvontapiste tulee syntyessään olemaan osa verkoston ohjaus- ja neuvontatoimintoja ja pyrkii rakentamaan uuden toimintakonseptin mukaista ohjauspalveluiden välistä palveluohjausta.

Projektin henkilöstö on osallistunut useisiin kansallisen tason seminaareihin. Tämän avulla on pyritty asemoimaan projektin tavoitteet suhteessa muiden maakuntien kehittämistoimintaan, muiden Opin ovi-projektien toimintaan sekä kansalliseen kehittämistyöhön. Projekti on vahvasti mukana kansallisen tason kehittämistyössä.

Projektin innovatiivisuus

Projekti on suunnitellut alustavan mallin, jolla voidaan parantaa työorganisaatioiden osaamisen kehittämisen osaamista. Malli perustuu Demingin PDSA -malliin ja sitä testataan paraikaa ISS palvelut OY:ssä ja Jartek OY:ssä. Tavoitteena on etsiä ja välittää verkoston toimijoiden asiantuntijuutta työorganisaatioiden osaamisen kehittämisen tueksi. Lisäksi projekti rakentaa systemaattisesti alueellista, monikerroksista ohjauksen ja neuvonnan yhteistyötä. Yhteistyöhön kuuluu erilaisia kehittämissuunnitelmia, joiden sisällä sekä olemassa olevat kehittämissuunnitelmat että uudet, toimintaa täydentävät kehittämissuunnitelmat rakentavat uudenlaista ohjauksen ja neuvonnan toimintakonseptia. Verkosto etsii myös muita mahdollisuuksia ohjaus- ja neuvontahenkilöstön osaamisen kehittämiseen erityisesti kansallisen ohjelman muiden projektien tuotannosta (Studio, Erkkeri). Projektin innovatiivisuus perustuu siis erityyppisten välittävien mekanismien luomiseen ohjaus- ja neuvontatoimintaan.

Projektin tasa-arvo vaikutuksia

Projekti tekee ohjauksen ja neuvonnan kehittämistyötä mm. aikuiskoulutuksen aliedustettujen ryhmien palvelujen asiakaslähtöisyyden parantamiseksi. Tavoitteena on koulutuksellisen tasa-arvon saavuttaminen, mikä mahdollistaa myöhemmin mm. taloudellisen tasa-arvon parantumisen.

Hyvät käytännöt

Varsinaisia hyviä käytäntöjä ei ole vielä ehtinyt syntyään. Sen sijaan muutamista projektin tämänhetkisistä kehittämisaihioista muotoutuu sellaisia vähitellen. Kysymykseen tulevat tässä vaiheessa konkreettisesti käynnistettyjen ennakoinnin, yritysten osaamisen kehittämisen sekä oppimiskeskustoiminnan kehittämiseen liittyvät toimenpiteet. Lisäksi tieto-, ohjaus- ja neuvontatoiminta on liitetty laajempaan aluekehitystyön viitekehykseen maakunnallisen aikuiskoulutuksen yhteistyöryhmän kautta.

Toiminnan jatkuvuus

Ennakointityössä on saatu tuloksena suunnitelma siitä, miten yritysten osaamisen kehittämistyössä esiin tuleva hiljainen tieto kyetään tekemään näkyväksi. Lisäksi olemme tehneet suunnitelman siitä, miten ennakointitieto kyetään siirtämään maakunnalliseen ennakointitietämykseen. Suunnitelman toimeenpano aloitetaan kevään 2009 aikana. Ensi toukokuussa käynnistyy suunnitelman pohjalta laadittu Päijät-Hämeen osaamistarjonta 2025 –projekti. Tavoitteena on maakunnallinen, pysyvä ennakointijärjestelmä, mikä tukee laajasti ennakointityön tekijöitä, mutta myös tiedon käyttäjiä. Opin ovi-projekti keskittyy jatkossa tukemaan Osaamistarjonta 2025 –projektia lähinnä lyhyen aikavälin aikuiskoulutuksen ennakointityön kehittämisessä.